

KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO

(Kartę charakterystyki wykonano zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 3 lipca 2002r. w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz.U. nr 140/2002 poz. 1171 ze zm. Dz.U. nr 2/2005 poz. 8) będącym aktem wykonawczym do Ustawy z dnia 11 stycznia 2001r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U. nr 11/2001 poz. 84, z późn.zm.).

1. Identyfikacja preparatu/ Identyfikacja producenta

Nazwa Handlowa: **Ureposol**
 Zastosowanie preparatu : rozcieńczalnik do lakierów poliuretanowych
 jednoskładnikowych
 Producent: **PPHU YUMA Zbigniew Kreczko**
 Adres: ul. Liburnia 43, 43-400 Cieszyn
 Tel./fax: 033 851 34 25
 Telefon alarmowy: 112 lub 033 851 34 25

2. Skład i informacja o składnikach

Nazwa składnika	Zakres stężeń % wag	Numer CAS	Numer WE	Symbole ostrzegawcze	Symbole zagrożenia
ksylen	70-90	1330-20-7	215-535-7	Xn, Xi	R: 10-20/21-38
octan 1-metoksy-2-propylu	10-20	108-65-6	203-603-9	Xi	R: 10-36

Wykaz symboli wskazujących kategorię niebezpieczeństwa oraz zwrotów R, które zamieszczono w punkcie 2 i 3 karty charakterystyki oraz pełne ich brzmienie zamieszczono w p. 16 niniejszej karty charakterystyki

3. Identyfikacja zagrożeń

Klasyfikacja produktu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. nr 171/2003, poz. 1666 ze zm. Dz.U. nr 243/2004, poz. 2440):
 Produkt został zaklasyfikowany jako preparat szkodliwy.

Zagrożenie pożarowe:

Produkt łatwopalny.

Zagrożenia toksykologiczne:

Działa szkodliwie przez drogi oddechowe i w kontakcie ze skórą. Działa drażniąco na skórę.

Zagrozenie ekotoksykologiczne:

Nieznane.

4. Pierwsza pomoc.

Zatrucie inhalacyjne:

W wypadku narażenia inhalacyjnego wyprowadzić poszkodowanego z miejsca narażenia, zapewnić spokój, chronić przed utratą ciepła. W razie duszności podawać tlen, wezwać lekarza. Jeśli nie oddycha – sztuczne oddychanie.

Zatrucie doustne:

W przypadku spożycia natychmiast po połknięciu (w czasie do 5 minut) poszkodowany powinien sam wywoływać wymioty. Później nie wywoływać wymiotów. Podać do wypicia około 150ml płynnej parafiny. Nie podawać niczego innego do picia. Jeśli nieprzytomny postępować jak przy wydychaniu.

Kontakt z oczami:

W razie kontaktu z oczami płukać oczy dużą ilością wody około 15 minut. Unikać silnego strumienia wody wobec ryzyka uszkodzenia rogówki. Skontaktować się z lekarzem.

Kontakt ze skórą:

Zdjąć odzież, skórę zmyć wodą (z mydłem, jeżeli nie ma oparzeń). W razie objawów podrażnienia skóry konsultacja dermatologiczna.

5. Postępowanie w przypadku pożaru.

Szczególne zagrożenia:

Przy niepełnym spalaniu powstaje tlenek węgla.

Środki gaśnicze:

Proszki gaśnicze, dwutlenek węgla, piany gaśnicze odporne na alkohol, woda – prądy rozproszone. Nie stosować wody w pełnym strumieniu.

Inne informacje:

Pojemniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury chłodzić rozpylając wodę z bezpiecznej odległości (niebezpieczeństwo rozerwania pojemnika pod wpływem wzrostu ciśnienia), o ile to możliwe usunąć z miejsca narażenia. Nie dopuścić do przedostania się zanieczyszczonej wody gaśniczej do wód gruntowych i powierzchniowych, zebrać i usuwać zgodnie z istniejącymi przepisami.

Środki ochrony indywidualnej dla strażaków:

Stosować należy aparat oddechowy oraz pełną odzież ochronną.

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska.

Środki ochrony osobistej:

Stosować: rękawice ochronne, okulary ochronne.

Postępowanie przy wycieku preparatu:

Usunąć źródła zapłonu (ugasić otwarty ogień, nie palić, nie używać narzędzi iskrzących); zabezpieczyć zbiorniki przed nagraniem; pary rozcieńczać rozproszonymi prądami wodnymi; zabezpieczyć studzienki ściekowe; unikać bezpośredniego kontaktu z uwalniającym się preparatem; jeżeli to możliwe zlikwidować wyciek; przy dużych rozlewach miejsca gromadzenia się cieczy obwałować, zebraną ciecz odpompować; małe ilości cieczy przesypać niepalnym materiałem chłonny, zebrać do zamykanego pojemnika, zanieczyszczoną powierzchnię splukać wodą.

W przypadku przedostania się do kanalizacji, wód czy skażenia gleby powiadomić odpowiednie służby.

7. Postępowanie z substancją/preparatem i jej/jego magazynowanie.

Postępować zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 14 marca 2003r. *w sprawie sposobu oznakowania miejsc, rurociągów i zbiorników służących do przechowywania lub zawierających substancje niebezpieczne lub preparaty niebezpieczne* (Dz.U. nr 61/2003, poz. 552).

Magazynowanie:

Preparat przechowywać w szczelnie zamkniętych pojemnikach w chłodnym i suchym pomieszczeniu o dobrej wentylacji, z dala od źródeł ciepła, narzędzi iskrzących oraz bezpośredniego działania światła słonecznego. Opakowania chronić przed nagraniem. Na terenie magazynu przestrzegać zakazu palenia, używania otwartego ognia i narzędzi iskrzących.

Postępowanie z substancją lub preparatem:

Zakaz palenia oraz manipulowania otwartym ogniem. Unikać iskier, nie palić. Zapobiegać powstawaniu elektryczności statycznej. Mieć w pogotowiu sprzęt chroniący drogi oddechowe. Nie opróżniać do kanalizacji. Podczas stosowania nie jeść, nie pić, nie palić. Unikać wdychania par, pracować w wentylowanym pomieszczeniu.

8. Kontrola narażenia i środki ochrony indywidualnej.

Najwyższe dopuszczalne stężenie w miejscu pracy:

Nazwa składnika	NDS [mg/m ³]	NDSch [mg/m ³]	NDSP [mg/m ³]
Ksylen	100	350	-
Octan 1-metoksy-2-propylu	260	520	-

Ochrona dróg oddechowych:

Stosować przy braku odpowiedniej wentylacji maskę z pochłaniaczem do oparów organicznych lub uniwersalnym.

Ochrona oczu:

Okulary ochronne.

Ochrona rąk:

Rękawice ochronne z tkanin powlekanych.

Techniczne środki ochronne:

Wentylacja w pomieszczeniach zamkniętych.

Zalecenia dotyczące procedury monitoringu zawartości składników niebezpiecznych w powietrzu – metodyka pomiarów:

- Rozporządzenie ministra zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. Nr 73, poz. 645);
- PN-89/Z-01001/06. Ochrona czystości powietrza. Nazwy, określenia i jednostki.

Terminologia dotycząca badań jakości powietrza na stanowiskach pracy;

- PN Z-04008-7:2002. Ochrona czystości powietrza. Pobieranie próbek. Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacja wyników;

- PN-EN-689: 2002. Powietrze na stanowiskach pracy – wytyczne oceny narażenia inhalacyjnego na czynniki chemiczne przez porównanie z wartościami dopuszczalnymi i strategia pomiarowa.

Uwaga: Gdy stężenie substancji jest ustalone i znane, doboru środków ochrony indywidualnej należy dokonywać z uwzględnieniem stężenia substancji występującego na danym stanowisku pracy, czasu ekspozycji oraz czynności wykonywanych przez pracownika.

W sytuacji awaryjnej, jeżeli stężenie substancji na stanowisku pracy nie jest znane, stosować środki ochrony indywidualnej o najwyższej zalecanej klasie ochrony;

Pracodawca jest obowiązany zapewnić, aby stosowane środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze posiadały właściwości ochronne i użytkowe oraz zapewnić odpowiednie ich pranie, konserwację, naprawę i odkażanie.

Zalecane badania wstępne i okresowe pracowników należy przeprowadzać zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydanych do celów przewidzianych w kodeksie Pracy (Dz.U. Nr 37/2001r. poz. 451).

PN-78/Z-04116/01 Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości ksyłenu. Oznaczanie ksyłenu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej z wzbogacaniem próbki.

PN-78/Z-04119/01 Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości estrów kwasu octowego. Oznaczanie octanów: metylu, etylu, propylu, butylu i amylu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej z wzbogacaniem próbki.

PN-68/Z-04051 Oznaczanie zawartości octanu etylu i octanu butylu w powietrzu.

PN-89/Z-04023/02 Ochrona czystości powietrza. Badanie zawartości (w mieszaninach) szkodliwych substancji wydzielających się z wyrobów lakierowych nitrocelulozowych.

Oznaczanie acetonu, alkoholi: etylowego, n-butyłowego, izobutyłowego, etoksyetyłowego, butoksyetyłowego; octanów: etylu, etoksyetylu, toluenu i ksyłenu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej.

9. Właściwości fizykochemiczne.

Stan skupienia	ciecz
Barwa	bezbarwny
Zapach	charakterystyczny rozpuszczalników organicznych
Temperatura zapłonu	24 ⁰ C
Temperatura samozapłonu	315 ⁰ C
Granice wybuchowości	1,1 – 7,0 % V/V
Gęstość w 20⁰C	min. 0,86 g/cm ³
Gęstość par względem powietrza	brak danych
Lepkość (ø=4)	brak danych

10. Stabilność i reaktywność.

Warunki, których należy unikać:

wysoka temperatura

Materiały, których należy unikać:

Silne utleniacze

Niebezpieczne produkty rozkładu:

tlenek węgla i dwutlenek węgla

11. Informacje toksykologiczne:

Dawki i stężenia toksyczne:

<u>Ksylen</u>	LD ₅₀	doustnie szczur	4300 mg/kg
	LC ₅₀	inhalacyjnie szczur	22100 mg/m ³ /2h
<u>Octan 1-metoksy-2-propylu</u>	LD ₅₀	doustnie szczur	8532 mg/kg
	LD ₅₀	przez skórę, królik	5000 mg/kg

Działanie i objawy zatrucia:

Preparat drażniący, działa depresyjnie na ośrodkowy układ nerwowy. Powodują bóle i zawroty głowy, pobudzenie, działa narkotycznie.

Drogi wchłaniania:

Drogi oddechowe, skóra, przewód pokarmowy, oczy.

12. Informacje ekologiczne.

Dawki i stężenia toksyczne dla wodnych organizmów Ksylen

Toksyczność dla ryb: LC₅₀ = 3,77 mg/l 96h

Toksyczność dla alg: LC₅₀ = 10-100 mg/pozostałych 96h

Octan 1-metoksy-2-propylu

Toksyczność dla płoci: LC₅₀ = 20800 mg/l

Toksyczność dla rozwielitek: LC₅₀ = 23300 mg/l

Nie dopuścić do przedostania się do kanalizacji i wód gruntowych.

13. Postępowanie z odpadami.

Przestrzegać przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. Nr 62, poz. 628) z późniejszymi zmianami.

Przestrzegać przepisów ustawy z dnia 11 maja 2001r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U. Nr 63, poz. 638) z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. 2001 Nr 112, poz. 1206).

Produkt Nie wolno składować razem z odpadami komunalnymi, nie dopuścić do przedostania się do kanalizacji. Niszczyć przez spalenie w specjalnie przygotowanych do tego celu urządzeniach odpowiadających przepisom w zakresie utylizacji odpadów.

Usuwanie opakowań Zgodnie z rozporządzeniem o usuwaniu odpadów.

Kod odpadu 08 01 21*

14. Informacje o transporcie.

Transport lądowy ADR/RID

Klasa	3
Kod klasyfikacyjny	F1
Grupa pakowania	III
Numer ONZ/UN	1263
Nazwa i opis	materiał pokrewny do farby

Produkt przewożony w ilościach zgodnych z LQ 7 (tab. 3.4.6.) nie podlega obowiązkowi oznakowania ADR.

15. Informacje dotyczące uregulowań prawnych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. nr 171/2003 poz. 1666 ze zm. Dz.U. nr 243/2004 poz. 2440) produkt został zaklasyfikowany jako preparat niebezpieczny. W związku z tym wymaga następującego oznakowania opakowań jednostkowych znakami i napisami ostrzegawczymi zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 02 września 2003r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz.U. Nr 173/2003, poz. 1679 ze zm. Dz.U. nr 260/2004 poz. 2595):

Produkt Ureposol rozcieńczalnik do lakierów poliuretanowych jednoskładnikowych

Określenie niebezpieczeństwa Xn – produkt szkodliwy

Zawiera ksylen

Symbole zagrożenia

R10 – Produkt łatwopalny

R20/21 – Działa szkodliwie przez drogi oddechowe i w kontakcie ze skórą

R38 - Dział drażniąco na skórę

Symbole bezpiecznego postępowania

S2 – chronić przed dziećmi

S13 – nie przechowywać razem z żywnością, napojami i paszami dla zwierząt

S25 – unikać zanieczyszczenia oczu

S36/37 – nosić odpowiednią odzież ochronną i rękawice ochronne

S43 – w przypadku pożaru stosować proszki i piany gaśnicze; nigdy nie stosować wody w pełnym strumieniu

Zastosowane przepisy

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. 2002 Nr 217 poz. 1833).

Ustawa z dnia 11 maja 2001 o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U. 2001 Nr 63 poz. 638).

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz.U. 2001 Nr 62 poz. 628).

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 o zmianie ustawy o odpadach (Dz.U. 2004 Nr 116 poz. 1208).

Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 o substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U. 2001 Nr 11 poz. 84 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. Nr 171 poz. 1666 ze zmianami Dz.U. 2004 Nr 243 poz. 2440).

Wszelkie prace z produktem należy wykonywać zgodnie z przepisami działu IV rozdziału 6 lit. D Rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. Nr 129 poz. 844 z późniejszymi zmianami – tekst jednolity Dz.U. 2003 Nr 169 poz. 1650).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U. Nr 201 poz. 1674).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 sierpnia 2002 w sprawie obowiązku dostarczania karty charakterystyki niektórych preparatów nie zaklasyfikowanych jako niebezpieczne (Dz.U. Nr 142 poz. 1194).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 stycznia 2005 w sprawie sposobu dokonywania oceny ryzyka dla zdrowia człowieka i dla środowiska stwarzanego przez substancje nowe (Dz.U. nr 16 poz. 138).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. Nr 112 poz. 1206).

Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004 w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (Dz.U. 2004 Nr 168 poz. 1762 z późniejszymi zmianami).

16. Inne informacje.

Powyższe informacje powstały w oparciu o aktualnie dostępne dane charakteryzujące produkt oraz doświadczenie i wiedzę posiadaną w tym zakresie przez producenta. Dane techniczne zawarte w karcie nie są specyfikacją jakościową i nie mogą stanowić podstawy do jakichkolwiek roszczeń prawnych (reklamacji). Należy je traktować jako pomoc dla bezpiecznego postępowania w transporcie, składowaniu i stosowaniu produktu. Nie zwalnia to użytkownika od odpowiedzialności za niewłaściwe wykorzystanie powyższych informacji oraz od przestrzegania wszystkich norm prawnych obowiązujących w tej dziedzinie.

Wykaz symboli wskazujących kategorię niebezpieczeństwa i zwrotów R, które zamieszczono w punkcie 2 i 3 karty charakterystyki oraz pełne ich brzmienie:

Xi	Produkt drażniący
Xn	Produkt szkodliwy
R10	Preparat łatwopalny
R20/21	Działa szkodliwie przez drogi oddechowe i w kontakcie ze skórą
R36	Działa drażniąco na oczy
R38	Działa drażniąco na skórę

Szkolenia

Osoby uczestniczące w obrocie preparatem niebezpiecznym powinny zostać przeszkolone w zakresie postępowania, bezpieczeństwa i higieny. Kierowcy pojazdów powinni odbyć przeszkolenie i uzyskać stosowne zaświadczenie zgodnie z wymaganiami przepisów ADR. Zgodnie z wymogami przepisów art. 23 ustawy z dnia 11 stycznia 2001 o substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U.) nr 11/2001, poz. 84 z późniejszymi zmianami) poinformowano Inspektora do Spraw Substancji i Preparatów Chemicznych o wprowadzeniu do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej preparatu niebezpiecznego i aktualizacji karty charakterystyki.